

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111206171
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1111206171.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudkýň JUDr. Ivany Štíftovej a Mgr. Daniely Drnákovéj, v spore žalobcu:

Z. P. A. K., H. X.XX.XXXX, F. X, F., zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká 2/B, Pezinok, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV č. k. B1-14C/30/2011-363, zo dňa 21.11.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanej priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenu súdu dňa 25.2.2011 sa žalobca proti žalovanej domáhal náhrady ušlého zisku vo výške 2.633.926,56 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 13 % ročne zo sumy 2.633.926,56 eura od 5.5.2005 do zaplatenia a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000 eur podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Žalobu odôvodnil tým, že pohľadávka, ktorá je predmetom konania bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 23.2.2011 od spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia s.r.o., Košická 37, Bratislava, IČO: 31 342 841 (ďalej len „VENUS“), ktorej pohľadávka voči žalovanej vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32Exre/16/2005 a súdneho exekútora JUDr. Ladislava Jakubeca (ďalej len „exekútor“) v konaní sp. zn. EX 365/2002, konkrétne vydaním exekučného príkazu zo dňa 19.1.2005. Škoda vznikla zmarením možnosti leasingového prefinancovania pontónovej mostovej súpravy riečneho typu v objeme 3.200.000 eur bez DPH v prospech spoločnosti U.K.L. R. K..F. podľa zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy zo dňa 5.5.2003, na základe ktorej malo dôjsť k uzatvoreniu leasingovej zmluvy najneskôr dňa 4.5.2005, čo nebolo možné vzhľadom k zrušeniu spoločnosti, ktoré bolo vyvolané exekučným príkazom. Žalobca ďalej uviedol, že sudkyňa Okresného súdu Bratislava I JUDr. Bezáková vydala v konaní vedenom pod sp. zn. Exre 16/2005 dňa 19.5.2005 po urgencii exekútora nezákonné uznesenie o výmaze žalobcu z Obchodného registra Slovenskej republiky a začatí exekúcie na jeho obchodný podiel vo VENUS; toto rozhodnutie Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31.12.2007, sp. zn. 4Cob/138/2007 zrušil a sudkyňu JUDr. Bezákovú uznesením zo dňa 8.8.2005, č. k. 3Ncb/15/2005-78 vylúčil z ďalšieho konania z dôvodu zaujatosti. Exekútor si obstaral vyznačenie antيداتovanej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti na predmetnom uznesení, ktoré následne zneužíval na poškodzovanie dobrého mena a podnikateľskej cti žalobcu. Nesprávny

úradný postup exekútora žalobca videl v tom, že exekútor konal bez poverenia na výkon exekúcie a taktiež nesprávne aplikoval § 113b ods. 5 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého doručením exekučného príkazu žalobcovi nastali účinky zrušenia VENUS a jej likvidácie. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 19.5.2005 vykonal výmaz žalobcu z obchodného registra Slovenskej republiky, čím odňal žalobcovi jeho práva vyplývajúce z § 122 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník; Krajský súd v Bratislave toto uznesenie zrušil. Exekútor musel mať vedomosť o neprípustnosti aplikácie § 113b Exekučného poriadku, čo konštatovalo aj Ministerstvo spravodlivosti SR, keď podalo návrh na začatie disciplinárneho konania voči exekútorovi na Slovenskej komore exekútorov, ktorá uznala dňa 19.3.2007 exekútora vinným v disciplinárnom konaní sp. zn. DK 20/2006. Ušlý zisk vo výške 2.633.926,56 eura žalobcovi vznikol v príčinnej súvislosti s obmedzením slobody podnikania a slobody uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, obmedzením slobodného nakladania s majetkom a porušením práva rovnosti. Pri určení výšky ušlého zisku žalobca vychádzal z prepočtu vypracovaného lízingovým manažérom spoločnosti C. F., B.K., P. S. Š.. Žalobca exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 365/2002, Er 56/96 Okresného súdu Bratislava V písomne dňa 28.1.2005 vyzval na odstránenie nezákonného stavu do 5.2.2005. Na túto výzvu exekútor nereagoval, čo sa odzrkadilo aj na zhoršení jeho zdravotného stavu. Týmto zásahom mu bolo znemožnené aj potenciálne uzatvorenie zmlúv z ďalšími subjektami, čím nedošlo k dosiahnutiu očakávaného zisku VENUS v rokoch 2005 až 2007 vo výške 285.873.000 Sk (9.489.245,17 eura). Takto vznikla VENUS škoda vo výške 4.066.110,10 eura vo forme ušlého zisku. Žalobca si nárok na náhradu škody u žalovanej uplatnil žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000 eur zo dňa 6.10.2009, doručenou žalovanej dňa 14.10.2009. Žalobca vzhľadom k zásahu do práva na slobodu podnikania a uskutočňovanie inej zárobkovej činnosti, práva na pokojné užívanie a zhodnocovanie majetku, v obmedzení práva užívať majetok, ktoré bolo spôsobené doručením exekučného príkazu exekútorom, žiadal tiež o priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000 eura. Okresný súd Bratislava V vydal uznesenie dňa 20.10.2009, č. k. Er/59/96-553, ktorým exekútora vylúčil u ďalších úkonov exekúcie sp. zn. Er 59/96 a EX 365/2002, pričom v disciplinárnom konaní vedenom pod sp. zn. DK 20/2006 bol exekútor disciplinárne potrestaný Ministerstvom spravodlivosti SR, keď oznámením č. 489/07, zo dňa 17.4.2007 mu bolo uložené písomné pokarhanie. Príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody žalobca odôvodnil odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1437/2006, zo dňa 20.3.2008.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie konštatoval v konaní nespornú skutočnosť, že žalobca požiadal o predbežné prerokovanie všetkých nárokov, ktoré sú predmetom konania a subjekt príslušný konať v mene štátu žiadnemu z týchto nárokov v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody nevyhovel. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 24.2.2011, zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 23.2.2011 a z rozhodnutia jediného spoločníka spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia s.r.o., IČO: 31 342 841, o postúpení pohľadávky zo dňa 23.2.2011; mal preukázané, že pohľadávka, ktorá je predmetom konania bola postúpená zo spoločnosti VENUS na žalobcu. Zo zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy LZ č. XX/XX/XXXX, z výzvy zo dňa 25.3.2005 a stanoviska zo dňa 28.3.2005; mal za preukázané, že VENUS uzatvorila so spoločnosťou U.K.. L. R., K..F.. zmluvu o uzatvorení budúcej zmluvy, pričom k uzatvoreniu tejto zmluvy dôjde najneskôr do 4.2.2005. Z Exekučného príkazu súdneho exekútora JUDr. Jakubca zn. EX 365/2002, mal preukázané, že súdny exekútor vydal na vymoženie pohľadávky vo výške 1.000.000 Sk s príslušenstvom oprávneného: UNION poisťovacia a.s. na základe exekučného titulu rozsudku Mestského súdu Bratislava sp. zn. 36Cb/179/94 voči povinnému K. - G. - X, P. A. K. príkaz na vykonanie exekúcie na obchodný podiel vo VENUS. V exekučnom príkaze je ďalej uvedené, že je vydaný na základe poverenia vydaného Okresným súdom Nové Zámky na vykonanie exekúcie č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 23.10.2002. Súdny exekútor nariadil VENUS, aby mu poukázala peňažné prostriedky vo výške zodpovedajúcej vyrovnaciemu podielu povinného vo výške vymáhanej sumy na označené číslo účtu. Z návrhu na zastavenie konania zo dňa 29.3.2006 mal preukázané, že žalobca žiadal zastavenie konania sp. zn. Sro 4397/B z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekútora a Okresného súdu Bratislava I. Z potvrdenia Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 1.10.2009 mal preukázané, že na Okresnom súde Nové Zámky sa viedlo sa pod sp. zn. 4Er/2778/02 exekučné konanie proti žalobcovi, resp. proti VENUS. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. Sro 4397/B, zo dňa 19.5.2005, mal preukázané, že súd povolil výmaz spoločníka P. A. K. a zapísal do ďalších právnych skutočností exekúciu na obchodný podnik spoločníka a zánik účasti povinného v obchodnej spoločnosti dňa 10.2.2005. Na uznesení je vyznačená doložka právoplatnosti dňa 24.3.2005. Uznesením Krajského súdu v Bratislave

č. k. 3Ncb/15/2005-78, zo dňa 8.8.2005, súd rozhodol, že sudkyňa JUDr. Bezáková je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. Sro 4397/B.

4. Súd prvej inštancie zhrnul, že predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej voči štátu, ktorá mala žalobcovi vzniknúť v dôsledku postupu súdneho exekútora JUDr. Jakubca v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 365/2002 a postupu sudkyň Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32Exre/16/2005.

5. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je upravená v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Samotnému súdnemu konaniu v prípade zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. obligatórne predchádza konanie o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, v rámci ktorého štát môže dobrovoľne (bez súdneho konania) nárok na náhradu škody uspokojiť za predpokladu, ak uplatnenú škodu uzná za dôvodnú a preukázanú. Konanie sa začína doručením žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a príslušný orgán štátu má lehotu 6 mesiacov od doručenia žiadosti, aby o uplatnenom nároku rozhodol. Ak v tejto lehote nárok žiadateľa neuspokojí, vznikne žiadateľovi oprávnenie domáhať sa uspokojenia nároku cestou súdu.

6. V prejednávanej veci žalobca pred podaním žaloby podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Z nesporných tvrdení sporových strán vyplynulo, že do podania žaloby žalovaná uplatnenú škodu neuspokojila ani v časti. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie skonštatoval, že boli splnené zákonom ustanovené podmienky na to, aby sa žalobca domáhal uspokojenia nároku na náhradu škody na súde.

7. K náhrade ušlého zisku uviedol, že podaním zo dňa 31.8.2011, doručeným súdu dňa 16.9.2011, žalovaná vzniesla námietku premlčania v časti uplatneného nároku na náhradu ušlého zisku vo výške 2.633.926,56 eura. Žalobca v žalobe uviedol, že škoda titulom ušlého zisku mu vznikla znemožnením uzatvorenia zmluvy, na základe ktorej mala byť prefinancovaná pontónová mostovej súprava riečneho typu v objeme 3.200.000 eur bez DPH v prospech spoločnosti U..K..L. R. K..F., ktorá mala byť uzatvorená na podklade zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy zo dňa 5.5.2003, na základe ktorej malo dôjsť k uzatvoreniu leasingovej zmluvy najneskôr dňa 4.5.2005. Nemožnosť uzatvorenia tejto zmluvy bola podľa žalobcu spôsobená vydaním rozhodnutia o výmaze VENUS z obchodného registra Slovenskej republiky. Uznesením zo dňa 28.3.2006, sp. zn. 32Exre/16/2005, sp. zn. Sro 4397/B, Okresný súd Bratislava I síce začal konanie o výmaz VENUS z obchodného registra Slovenskej republiky, avšak uznesením zo dňa 24.4.2006, sp. zn. 32Exre/16/2005, sp. zn. Sro 4397/B, bolo toto konanie z dôvodu späťvzatia exekučného príkazu zastavené. K výmazu VENUS z obchodného registra teda nikdy nedošlo. Žalobca uviedol, že škoda mu vznikla neuzatvorením leasingovej zmluvy, ktorá mala byť uzatvorená na základe zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 5.5.2003. Podľa zmluvy o budúcej zmluve mala byť leasingová zmluva uzatvorená najneskôr dňa 4.5.2005. Keďže k uzatvoreniu zmluvy nedošlo, žalobca sa o tvrdenej škode musel dozvedieť najneskôr dňa 5.5.2005. Nakoľko trojročná premlčacia lehota podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uplynula dňa 5.5.2008 a žaloba bola súdu doručená dňa 25.2.2011; teda je nepochybné, že nárok žalobcu na náhradu škody bol v čase podania žaloby premlčaný.

8. K náhrade nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol, že žalobca označil ako nesprávny úradný postup (i) postup súdneho exekútora spočívajúci vo vydaní exekučného príkazu zo dňa 19.1.2005 pre rozpor s 113b ods. 5 Exekučného poriadku, (ii) postup sudkyň Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32Exre/16/2005 spočívajúci vo vydávaní nezákonných uznesení od 19.5.2005 a antidatovaním právoplatnosti na uznesení vydanom dňa 19.5.2005. Označený nesprávny úradný postup časovo spadá do obdobia do 31.12.2008, preto sa podľa § 27b ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup spravuje predpismi účinnými do 31.12.2008.

9. Súd prvej inštancie po právnej stránke ozrejmil, že k základným predpokladom vzniku nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sa vyžaduje kumulatívne splnenie nasledujúcich predpokladov: (i) nesprávny úradný postup resp. nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, (ii) vznik škody (nemajetkovej) ujmy, (iii) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou/nemajetkovou ujmov. Na to, aby mohol byť žalobca v konaní úspešný musí uviesť všetky rozhodujúce skutkové okolnosti (splniť si povinnosť tvrdenia) vo vzťahu ku všetkým zákonným predpokladom uplatneného nároku a k tvrdeným

skutkovým okolnostiam si musí splniť aj dôkaznú povinnosť, t. j. predložiť alebo označiť dôkazy na preukázanie vlastných tvrdení. Vo vzťahu k dôkazným prostriedkom je navyše povinný už k žalobe pripojiť rozhodujúce listinné dôkazy, s výnimkou tých, ktoré bez vlastnej viny nemohol pripojiť.

10. Súd prvej inštancie sa prednostne zaoberal tým, či označené úradné postupy možno vyhodnotiť ako nesprávne a preukázané v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Postup sudkýň Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32Exre/16/2005 spočívajúci vo vydávaní nezákonných uznesení od 19.5.2005 nemožno považovať za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. V tejto súvislosti súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že nesprávny úradný postup je možné definovať ako porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre postup štátneho orgánu pri jeho činnosti. Ide spravidla o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí. Pre formu zodpovednosti za nesprávny úradný postup je určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia. Z tohto hľadiska je nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napríklad nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania. Za nesprávny úradný postup nie je možné považovať pochybenie a nedostatky spočívajúce v tom, že štátny orgán pred svojim rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky jeho vydania a že v dôsledku tohto je ním vydané rozhodnutie nesprávne a nemalo byť vydané. V prejednávanej veci žalobcom vytykány postup zrejme vyústil do prijatia rozhodnutia (keďže žalobca výslovne označil za nesprávny postup súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 32Exre/16/2005). Vo vzťahu k tomuto nesprávnemu úradnému postupu uzatvoril, že prípadné hoci aj chybné posúdenie predpokladov a podmienok na vydanie rozhodnutia; nepredstavuje nesprávny úradný postup, ale (prípadnú) nesprávnosť samotného rozhodnutia (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/115/2010). Žalobca netvrdil ani nepreukázal, že ním označené nesprávne úradné postupy sa v obsahu rozhodnutia neodrazili.

11. Poukázal na skutočnosť, že zákonom č. 412/2012 Z. z. bol do zákona č. 514/2003 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 vložený ods. 2, ktorý ako predpoklad priznania nároku na náhradu škody voči štátu ustanovil povinnosť, aby nesprávny úradný postup skonštatoval príslušný orgán, ktorý je v zákone výslovne uvedený. Zákon č. 412/2012 Z. z. neobsahuje prechodné ustanovenia, avšak nadobudol účinnosť až po podaní žaloby, preto splnenie podmienky ustanovenej v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať. V dôvodovej správe k zákonu č. 412/2012 Z. z. vzťahujúcej sa k súčasnému zneniu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je uvedené: „Návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. sp. zn. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR. Vzhľadom na vyššie uvedené návrh zákona výslovne dopĺňa, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté týmto oprávneným orgánom.“ Dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z. reflektuje okrem iného aj na aplikačné problémy zákona č. 514/2003 Z. z. a nejednotnosť súdnych rozhodnutí súdov rôznych stupňov v otázke oprávnenia všeobecného súdu preskúmať postup iného

orgánu štátu, vrátane súdu, z hľadiska dĺžky konania, prípadne aj z iných hľadísk. Na túto otázku už reagovali viaceré súdy, napr. Najvyšší súd ČR v rozhodnutí sp. zn. 30Cdo/57/2005, zo dňa 31.10.2005, ktorý v odôvodnení rozhodnutia uviedol: Právomoc soudu v občanském soudním řízení je upravená zejména v ustanovení § 7 o.s.ř. tak, že v tomto řízení soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahu, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány (odst. 1). Jiné věci soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon (odst. 3). Neexistuje žádné zákonné ustanovení, které by opravňovalo soud, aby v občanském soudním řízení (v řízení o ochranu osobnosti) zasahoval do řízení trestního tím, že by např. aproboval postup orgánu činných v trestním řízení z hlediska rychlosti a účelnosti řízení (obdobně srovnaj i odvolacím soudem zmíněné usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 2. března 2004, sp. zn. II. US 299/03).

12. Aj napriek skutočnosti, že konanie o náhrade škody voči štátu nie je právnym predpisom podmienené predchádzajúcim konaním na Ústavnom súde, prípadne inom orgáne, žalobcovia sú povinní preukázať, svoj nárok, vrátane toho, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Súd konajúci o nároku o náhrade škody nie je oprávnený preskúmať postup iného orgánu štátu z hľadiska zákonnosti jeho postupu, ani z hľadiska rýchlosti a účelnosti konania. A teda nie je oprávnený urobiť záver o tom, postup iného orgánu vrátane súdu bol nezákonný. Všeobecný súd má bez pochyby právomoc rozhodovať o návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, nemá však oprávnenie preskúmať postup dotknutého orgánu verejnej moci a tento postup hodnotiť.

13. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu a k tomu, že žalovaný existenciu nesprávneho úradného postupu namietal, prihliadol iba na dôkazy spôsobilé nesprávny úradný postup preukázať - a to rozhodnutia a vyjadrenia orgánov, ktoré boli podľa nášho právneho poriadku oprávnené nesprávny úradný postup hodnotiť. Nesprávny úradný postup súd prvej inštancie považoval za preukázaný z Oznámenia Slovenskej komory exekútorov zo dňa 17.4.2007 v rozsahu, že súdny exekútor JUDr. Jakubec v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 365/2002 začal výkon exekúcie spôsobom, ktorý odporuje zákonu tým, že v exekúcii začatej pred dňom 1.2.2002 vydal exekučný príkaz na vykonanie exekúcie na obchodný podiel podľa § 113b Exekučného poriadku, hoci tento spôsob exekúcie bolo možné použiť len v konaní začatom po dni 1.2.2002. Iný rozsah nesprávneho úradného postupu súd prvej inštancie nepovažoval za preukázaný.

14. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie považoval za splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu a to nesprávny úradný postup súdneho exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. EX 365/2002.

15. Vo vzťahu k vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť s nesprávnym úradným postupom súd prvej inštancie ozrejmil, že náhrada nemajetkovej ujmy je satisfakciou za protiprávny stav, ktorý zapríčinil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. môže súd priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch len za predpokladu, ak ju nie je možné uspokojiť inak. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj za predpokladu nesprávneho úradného postupu nevzniká automaticky. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je predovšetkým to, aby si žalobca splnil povinnosť tvrdenia (§ 132 zákona Civilného sporového poriadku), t. j. aby dostatočne konkretizoval vzniknutú nemajetkovú ujmu a jej prejavy v oblastiach jeho života resp. pôsobenia a následne svoje tvrdenia aj preukázal.

16. Žalobca si v žalobou uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000 eur titulom poškodenia jeho dobrého mena; následne podaním zo dňa 1.11.2011 zobral žalobu späť v časti nemajetkovej ujmy vo výške 1.450.000 eur, a preto súd prvej inštancie uznesením zo dňa 3.12.2012, č. k. 14C/30/2011-166, konanie v tejto časti zastavil.

17. Okrem všeobecných skutkový tvrdení, uvedených vyššie, žalobca nešpecifikoval, akou konkrétnou formu malo byť poškodené jeho dobré meno, vo vzťahu k akému konkrétnemu právnemu subjektu sa tak stalo, ako konkrétne dôsledky tohto poškodenia nastali, v akom rozsahu sa tak stalo a ako tvrdené poškodenie súvisí so žalobcom tvrdeným nesprávnym úradným postupom. Absenciu skutkových tvrdení nemožno nahradiť vykonaným dokazovaním.

18. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca vo vzťahu k tvrdenej nemajetkovej ujme neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné usúdiť, že v príčinnej súvislosti s preukázaným nesprávnym úradným postupom bolo poškodené konkrétnym spôsobom dobré meno žalobcu, resp. v časti v ktorej takéto tvrdenia uviedol, svoje tvrdenia nepreukázal; súd prvej inštancie preto nárok žalobcu zamietol aj v časti tvrdenej nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur. Na žalobcovi spočívalo dôkazné bremeno preukázania takého zásadného zásahu do jeho práv, ktorý by priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodňoval. Samotné subjektívne konštatovanie žalobcu o vzniknutej nemajetkovej ujme nie je pre priznanie takéhoto nároku postačujúce. Podľa názoru súdu prvej inštancie však ani v tomto smere pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy žalobca nepreukázal takými skutočnosťami, ktoré by mali za následok priznanie nemajetkovej ujmy. Žalobca nepreukázal dôkazmi náhradu nemajetkovej ujmy tak ako si ju požadoval.

19. Ďalšou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody resp. náhradu nemajetkovej ujmy je preukázanie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Existencia príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi škodnou udalosťou (nezákonným úradným postupom či nezákonným rozhodnutím) a vzniknutou ujmomou je ďalším predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba vzťahov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku; ak bola príčinou škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o jej skutkové posúdenie vo všetkých konkrétnych súvislostiach, pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku, časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (R 21/1992). O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, teda ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda ako majetková ujma.

20. V prejednávanej veci žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania vzniku škody ako ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu. Strany sporu znášajú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia. Konanie je založené na kontradiktórnej zásade, podľa ktorej strana svoje tvrdenia musí preukazovať dôkazmi.

21. Na uvedenom základe za použitia § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 2, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2008, súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a žalovanej, ktorá síce mala v konaní plný úspech, nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko jej zo súdneho spisu žiadne trovy konania nevyplyvajú; a preto jej náhradu trov konania s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

22. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že s poukazom na súdom nevykonaný tzv. „Perna test“ (6Cdo/107/2022) v dôsledku tzv. „opomenutých dôkazov“ nevypočutím očitých a kľúčových svedkov súdom prvej inštancie v dôsledku krajného neefektívneho konania majúceho za následok vznik prieťahov v tejto veci a porušenie práva vinou prvoinštančného súdu na prejednanie záležitosti v „primeranej veci“ podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, Čl. 38 ods. 2 Listiny, Čl. 6 ods. 1 Dohovoru; nebol doposiaľ riadne zistený a ustálený skutkový stav veci, čo má za následok porušenie jeho práva na spravodlivé prejednanie veci a spravodlivé rozhodnutie, keďže súd prvej inštancie riadne a procesne čisto dôslednou aplikáciou § 92 ods. 2 C. s. p., § 161 ods. 1, ods. 3 C. s. p., ani po rozhodnutí odvolacieho súdu zo dňa 30.11.2022, sp. zn. 16Co/128/2022 neodstránil zjavnú vadu splnomocnenia zo dňa 4.9.2016 (č. I. 206 spisu) výzvou adresovanou žalobcovi, resp. advokátke A. E. k predloženiu riadneho splnomocnenia na celé konanie (bez obmedzenia), hoci bol k tomu povinný, keďže predložené splnomocnenie zo dňa 4.9.2016 vykazuje

vady a nedostatky zakladajúce nedostatok procesnej podmienky (viď zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.2.2021, č. k. 7Co/15/2020-424). Do odstránenia vady splnomocnenia advokátke na celé konanie bez obmedzenia prvoinštančný súd síce mohol vo veci konať, avšak nemohol (nesmel) rozhodnúť rozsudkom; neboli teda splnené všetky procesné podmienky a tým súd prvej inštancie zaťažil svoj rozsudok vadou, pre ktorú je nevyhnutné tento rozsudok zrušiť. Dominus litis nemal vedomosť o tom, že by po 4.9.2016 vystavil advokátke nové splnomocnenie na podklade prípadnej výzvy prvoinštančného, resp. odvolacieho súdu na predloženie riadneho splnomocnenia advokáta bez obmedzenia v zákonnej lehote 10 dní. Súd prvej inštancie sa v súvislosti s pojednávaním dňa 21.11.2023 dopustil závažného pochybenia, nerešpektoval princípy elementárnej spravodlivosti a slušnosti, porušil Čl. 1 ods. 1, Čl. 2 ods., Čl. 46 ods. 1, Čl. 47 Ústavy SR, Čl. 36 ods. 1 Listiny, Čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nerešpektoval princíp objektívnej zodpovednosti štátu za ním spôsobenú škodu žalobcovi, teda ním vydaný rozsudok je nezákonný a nespravodlivý, nie je riadne a presvedčivo a racionálne, konzistentne odôvodnený; odporuje § 220 ods. 2 C. s. p., odporuje princípu právnej istoty (Čl. 2 ods. 2 C. s. p.) a princípu „zdravého rozumu“, o to viac ak prvoinštančný súd maril žalobcovi prístup na súd kolaboráciou so žalovanou zneužitím § 141 ods. 1 O. s. p.; viď súdom prvej inštancie vydané nezákonné rozhodnutia v úmysle spôsobiť žalobcovi majetkovú a nemajetkovú ujmu; zákonná sudkyňa doposiaľ nepredložila na rozhodnutie Krajskému súdu Bratislava námietku zaujatosti po jej nebezpečnom vyhrázaní sa žalobcovi a advokátke po skončení pojednávania v inej veci (z čias jej pôsobenia na Okresnom súde Bratislava I). Bol zásadným spôsobom odignorovaný nález Ústavného súdu SR v tejto veci zo dňa 20.9.2023, č. k. II. ÚS 295/2023-33, ktorý mestský súd vo vzťahu na zmarenie dôkazného bremena a účelového nevypočutia očitých svedkov navrhnutých žalobcom racionálne nezohľadnil; teda nezohľadnil svoj podiel viny na ním vydanom opätovne nezákonnom a nespravodlivom rozsudku prekrúcaním - ohýbaním práva (Rechtsbeugung). Na výzvu odvolacieho súdu sa predloží žalobcom vznesená námietka zaujatosti voči sudkyňi A.. G. R. doručená v tom čase Okresnému súdu Bratislava I; teda námietka, o ktorej doposiaľ nebolo riadne konané a rozhodnuté v súlade s rozhodovacou praxou ESLP a ústavného súdu. Vzhľadom na intenzitu verbálnych útokov a nevráživosť sudkyne voči žalobcovi a advokátke, nedostatok nestrannosti, teóriu zdania, keď aj v tejto veci rozhodoval nie nestranný súd; po vrátení veci na ďalšie konanie by už nemala konať a rozhodovať sudkyňa A.. G. R..

23. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 26.3.2024 (§ 387 ods. 1, § 219 ods. 3 C. s. p.).

24. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

26. Podľa § 380 ods. 1 C. s. p. je viazaný odvolacími dôvodmi a v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia prihliada ex offio len na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok. Ide o vyjadrenie zásady rovnosti zbraní a zásady kontradiktórnosti civilného sporového konania v štádiu odvolacieho konania. Uvedené v praxi znamená, že odvolací súd preskúmajúc napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré odvolateľ výslovne uvádza vo svojom odvolaní.

27. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že podľa § 380 ods. 1 C. s. p. je viazaný dôvodmi odvolania nielen v zmysle ich paragrafového vymedzenia, ale aj konkrétneho skutkového vymedzenia, keď pri viazanosti dôvodmi odvolania neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo; z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie,

nachádzajúca svoj základ v tom, že strana sporu je zodpovedná za to, že v konaní bude účinne uplatňovať svoje procesné práva aj v odvolacom konaní. Je notoriou, že k zodpovednému uplatňovaniu vlastných procesných práv patrí tiež požiadavka, aby strana sporu mala jasno v dôvodoch svojej nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

28. V súvislosti s námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; odvolací súd konštatuje, že žalobca síce vyčíta súdu prvej inštancie nevykonanie dôkazov vypočutím očitých a kľúčových svedkov, avšak vôbec neuvádza, akí sú to svedkovia, či a kedy ich v základnom konaní navrhol vykonať a v čom spočíva nevyhnutnosť ich vypočutia na zistenie rozhodujúcich skutočností v posudzovanom spore, t. j. že ich nevypočutie súdom prvej inštancie má za následok vady v skutkových zisteniach. Úplne irelevantnou je preto aj jeho tvrdenie o existencii tzv. opomenutého dôkazu, t. j. dôkazu, ktorého vykonanie má pre rozhodnutie vo veci zásadný význam, avšak vo veci konajúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia nezrealizoval, prípadne jeho vykonanie opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia. Nevedno potom, akým spôsobom mal odvolací súd vykonať tzv. Perna test slúžiaci práve na zistenie toho, či sa o opomenutý dôkaz jedná alebo nie (rozhodnutie Perna vs. Taliansko č. 48898/99, zo 6. mája 2003), a ktorý spočíva na zodpovedaní troch otázok: (i) Je návrh na realizáciu dokazovania dostatočne odôvodnený a týka sa podstaty veci?

(ii) Bol posúdený význam určitého dôkazu a v tejto súvislosti boli súdom poskytnuté dostatočné dôvody, prečo dôkaz nebol vykonaný v priebehu súdneho konania? (iii) A či toto rozhodnutie nenarušilo celkovú spravodlivosť konania.

29. Zastúpenie žalobcu v konaní advokátkou A.. G. E. na základe plnej moci zo dňa 4.9.2016 nevykazuje žiadne vady, na ktoré by mal súd prvej inštancie v konaní z úradnej moci prihliadať a odstraňovať, t. j. žalobcu vyzývať na predloženie splnomocnenia na zastupovanie žalobcu na celé konanie, ako argumentuje žalobca v odvolaní, nakoľko už odvolací súd v uznesení zo dňa 30.11.2022, č. k. 16Co/128/2022-340, uviedol, že žalobca splnomocnil menovanú advokátku „k zastupovaniu vo veci vypracovania a podanie návrhu na zastavenie konania iniciovaného žalovanou Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR podaním zo dňa 07.02.2012, ktorým sa domáhala proti navrhovateľovi 1/. Z.. P. A. K. uloženia povinnosti zložiť predavok na trovy dôkazu podľa §-141a O.s.p., v prípade jeho nezloženia na účet súdu, zastavenia konania.“ V čase udelenia tohto splnomocnenia však Občiansky súdny poriadok v § 25 ods. 1 upravoval, že ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta; plnomocnenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť, pričom na túto právnu úpravu nadviazal Civilný sporový poriadok v § 92 ods. 2, že splnomocnenie udelené na celé konanie a splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť; zástupca, ktorému bolo také splnomocnenie udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana. Teda odvolací súd už vo svojom zrušujúcom rozhodnutí neidentifikoval žiadnu vadu predloženého plnomocnenstva.

30. Dôvodnou nebola ani odvolacia námietka, že spor rozhodovala vylúčená sudkyňa, pretože opäť zo všeobecných tvrdení žalobcu o nevraživosti sudkyne voči nemu a intenzite verbálnych útokov na žalobcu zo strany zákonnej sudkyne, nie je možné ustáliť, kedy sa žalobca uplatňujúci námietku o dôvode vylúčenia dozvedel a zároveň nepredkladá dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa; teda odvolacia námietka žalobcu spochybňujúca nezaujatosť zákonnej sudkyne nespĺňa podmienky určené § 49 ods. 2 C. s. p. v dôsledku čoho sa na námietku neprihliada.

31. Napokon bez akéhokoľvek zdôvodnenia ostali žalobcom uplatnené odvolacie dôvody, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

32. Na uvedenom základe odvolací súd dospel k záveru, že žiadne zo žalobcom uvádzaných tvrdení v odvolaní neboli spôsobilé zmeniť správnosť záverov súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku; odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1

C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).